

Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s.

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2013

ÚVODNÍ SLOVO	2
PROGRAM ČLOVĚK A BIOSFÉRA (MAB) A BIOSFÉRICKÉ REZERVACE	4
BIOSFÉRICKÁ REZERVACE DOLNÍ MORAVA	5
ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI	7
VÝZNAMNÉ AKTIVITY V ROCE 2013	10
OSTATNÍ AKTIVITY	18
SPOLUPRÁCE S UNIVERZITAMI	22
PŘEDPOKLÁDANÝ VÝVOJ ČINNOSTI V ROCE 2014	22
DÁRCI A PARTNEŘI	23
VÝROK AUDITORA	25

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení přátelé,
rok 2013 byl již desátým od vyhlášení nejmladší biosférické rezervace (BR) v naší republice. Pro mnoho našich příznivců už jen sám fakt, že se podařilo prosadit a udržet moderní progresivní trend managementu celého území naší BR, postavený v první řadě na rovnocenném zapojení místních samospráv, podnikatelských subjektů, nevládních organizací a univerzit, je obdivuhodný. Ukázalo se, že Obecně prospěšná společnost BR Dolní Morava (OPS) s právní subjektivitou a vlastním malým profesionálním týmem zaměstnanců může zabezpečit naplňování myšlenek Programu Člověk a biosféra (MAB) prostřednictvím participačního managementu na základě širokého mandátu a na vysoké úrovni.

Za deset let trvání BR Dolní Morava (BRDM) jsme uskutečnili mnoho projektů. Byly zaměřeny jak na likvidaci starých ekologických zátěží v krajině, tak na opatření ke zlepšení charakteristik zemědělské krajiny, revitalizaci mokřadů a vodních systémů v lužních lesích, ochranu kulturních a přírodních hodnot krajiny, ale i na nepřetržitou osvětu a vzdělávání studentů a laické veřejnosti prostřednictvím přednášek, seminářů a publikací.

Nejlepším příkladem je ten, který mohu vidět vlastníma očima a na místě hodnotit vlastním úsudkem. V tomto duchu jsme se zaměřili na realizaci řady vzorových projektů a řešení pro potřebu samosprávy a dalších subjektů. Není náhodou, že v naší BRDM a z naší iniciativy vznikly, například Krajinový plán Mikulova, Management plán Lednicko-valtického areálu, památky na Seznamu světového dědictví UNESCO, Hydrologická studie LVA, projekt revitalizace vodního ekosystému lužního lesa u Břec-lavi, Rozvoj šetrné turistiky na Soutoku a řada dalších projektů na revitalizaci a obnovu struktury krajiny. Společně s odborníky různých krajiných profesí a vědci nepřetržitě hledáme rozumnou míru využívání krajiny a přírodních zdrojů. Stali jsme se neformální „agenturou udržitelného rozvoje“, která přímou spoluprací se zastupiteli samospráv a zástupci

dalších subjektů hledá rozumné a zdůvodnitelné způsoby flexibilní, dynamické a udržitelné ochrany přírodních a kulturních hodnot prostřednictvím každodenních lidských aktivit. Nikdy jsme se nepasovali do role jedinečného „odborníka na všechno“. Vždy jsme důsledně dbali na to, aby předost dostávaly odborné argumenty opřené o znalost co největšího počtu důležitých souvislostí. Možná i to je jeden z důvodů, proč jsme hlavně ve světě bráni jako jedni z představitelů moderních, tzv. biosférických rezervací II. generace, které určují progresivní trend managementu a fungování BR na celém světě.

Navázali jsme spolupráci s mnoha BR ve světě, např. v Rakousku, Německu, Švýcarsku, Ukrajině, Kanadě, Slovinsku, Švédsku, Jemenu, Chile, Kostarice, Mauritiu. Uvědomujeme si, jak je v současné době důležitá zásada „globálně myslet, lokálně jednat“. Angažujeme se v celosvětových programech, jako je například Světové kulturní dědictví, Mezinárodní síť modelových lesů, nebo certifikační systém dříví a lesního hospodářství PEFC. Víme, jak jsou důležité sdílení a přenášení dobré zkušenosti prostřednictvím celosvětové sítě BR.

Toto vše bychom nebyli schopni dokázat, kdybychom nejednali týmově na úrovni řídicích orgánů naší OPS a kdybychom neměli dlouhodobou finanční a morální podporu od mnoha našich partnerů, spolupracovníků a sympatizantů jak z regionu, tak i z ostatních koutů ČR. Věřím, že zkušenosti, které jsme za deset let existence BRDM získali, budeme schopni využít ku prospěchu a rozvoji nejen naší obecně prospěšné společnosti a území BR Dolní Morava, ale i celosvětové sítě BR.

Jan Vybíral
duben 2014

DOLNÍ MORAVA

BIOSFÉRICKÁ REZERVA

MAB

PROGRAM ČLOVĚK A BIOSFÉRA (MAB) A BIOSFÉRICKÉ REZERVACE

Od 70. let minulého století, kdy vznikl mezinárodní Program UNESCO Člověk a biosféra (Man and the Biosphere – MaB), je jeho hlavním cílem zlepšení vztahu člověka k životnímu prostředí pomocí rozumného a udržitelného hospodaření s přírodními zdroji, za využití jak vědeckých poznatků, tak tradičních znalostí.

Cíle Programu MAB jsou dosahovány prostřednictvím zvláště vybraných území nazvaných biosférické rezervace (biosphere reserve = BR), sdružených ve Světové síti biosférických rezervací UNESCO. Označení „rezervace“, bohužel nepřesně akcentuje pouze ochrannářskou stránku práce BR, která, přes svůj nesporný význam, tvoří jen jeden z mnoha cílů Programu MAB, mezi které patří např. vytváření partnerství pro generování a sdílení informací, výzkum a monitoring, vzdělávání, participační rozhodování atd. V praxi se jedná o **hledání způsobů flexibilní, dynamické a udržitelné ochrany přírody a kulturních hodnot prostřednictvím každodenních lidských aktivit**. Díky tomu se někdy biosférickým rezervacím říká „živoucí laboratoře“ nebo výukové laboratoře udržitelného hospodaření.

Biosférické rezervace většinou nejsou primárním nástrojem ochrany přírodní a kulturní různorodosti, protože ve většině zemí světa jak ochranu přírody, tak památek jako svůj jediný cíl zajišťují jiné, úzce specializované a většinou vládní instituce. BR tak mohou zůstat otevřenější účasti zainteresovaných subjektů, zaměření jejich činností je širší a vyváženější a fungování spíše v rovině „agentury udržitelného rozvoje“ než čistě ochrannářské organizace.

Každá BR musí splňovat konkrétní soubor kritérií a být schopna plnit určitý soubor funkcí. Musí být dostatečně velká, aby mohla plnit kladené úkoly, být dostatečně pestrá z pohledu přírodní a kulturní různorodosti a musí v ní žít a pracovat dostatečné množství lidí, kteří se budou podílet na ochraně a rozvoji BR.

Pro všechny BR na světě jsou závazné tři společné rovnocenné funkce:

- 1. Ochrana přírodní a kulturní různorodosti**
- 2. Sociálně, kulturně a environmentálně udržitelný ekonomický rozvoj**
- 3. Podpora výzkumu, monitoringu a vzdělávání**

Území každé BR by také mělo být rozděleno do tří funkčních zón. *Jádrová zóna* – je územím určeným pouze k ochraně biologické různorodosti. *Nárazníková zóna* – je oblast obklopující jádrové zóny, které chrání před vnějšími vlivy. Je využívána pro činnosti související s ochranou přírody a ekologickými postupy, včetně environmentálního výzkumu a výchovy, rekreace, ekoturistiky atd. Zbytek území BR tvoří *přechodová zóna* neboli tzv. oblast spolupráce – nejvýznamnější zóna, kde může mít filosofie MAB největší dopad a kde probíhá běžná hospodářská činnost či jiné užívání, se zvláštním důrazem na podporu šetrného hospodaření.

Nezbytným prvkem každé BR by měl být participační management, pro který je nezbytná rovnocenná spolupráce a zapojení zainteresovaných subjektů, např. samosprávy a obyvatel, státní správy, zástupců podnikatelských subjektů i ochrannářských skupin a také odborníků na přírodovědné i společenské obory. S přímým rovnocenným zapojením různých subjektů do správy a rozhodování o BR pracuje v ČR, a to na platformě obecně prospěšné společnosti, pouze Biosférická rezervace Dolní Morava.

Biosférické rezervace jsou navrhovány národními vládami a vyhlášovány Mezinárodní koordinační radou MAB. Na území každé BR se také vždy nacházejí lokality národního systému chráněných území, nebo jiná, i mezinárodně uznaná, území (lokality Světového dědictví UNESCO, Ramsarské mokřady, lokality Natura 2000 atd.).

Do Světové sítě BR patřilo v roce 2013 celkem 621 BR ve 117 zemích, z toho v České republice jich bylo šest (Krkonoše, Křivoklátsko, Šumava, Třeboňsko, Bílé Karpaty a Dolní Morava).

BIOSFÉRICKÁ REZERVACE DOLNÍ MORAVA

Biosférická rezervace Dolní Morava vznikla v červenci roku 2003 rozšířením bývalé Biosférické rezervace Pálava (vyhlášena v roce 1986) o Lednicko-valtický areál (LVA) a lužní lesy na soutoku Moravy a Dyje.

V roce 2004 byla založena obecně prospěšná společnost Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s., která na principech participačního managementu zajišťuje fungování a plnění funkcí BR. Zakladatelem obecně prospěšné společnosti se staly Lesy České republiky, s. p., MND, a. s., Okresní hospodářská komora Břeclav, Český svaz ochránců přírody a Ministerstvo životního prostředí ČR, které však v roce 2012 z vlastních organizačních důvodů vystoupilo a nadále se na činnosti OPS podílí jako jeden z partnerů.

Kromě zakladatelů se na managementu BR Dolní Morava přímo podílí prostřednictvím svých zástupců Dobrovolný svazek obcí LVA, Dobrovolný svazek obcí Mikulovsko, Dobrovolný svazek obcí Region Podluží, Okresní agrární komora Břeclav a Mendelova univerzita v Brně.

Ostatní české BR jsou územně totožné s velkoplošnými zvláště chráněnými územími a plnění úkolů BR mají jako okrajovou součást pracovní náplně pověřených úředníků příslušného orgánu ochrany přírody. V ČR se doposud jedná o ojedinělý koncept správy BR, kdy se v rámci správní rady na řízení BR přímo podílejí i představitelé obcí, podnikatelských subjektů a neziskových nevládních organizací. BR Dolní Morava je doposud také jediná česká BR, která zaměstnává zaměstnance na plný úvazek.

Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s. (OPS), poskytuje následující obecně prospěšné služby:

- organizační, institucionální, věcné a personální zajištění činnosti Biosférické rezervace Dolní Morava (dále jen „BR“) jako součásti Světové sítě biosférických rezervací UNESCO,
- účast na aktivitách týkajících se BR včetně koordinace těchto aktivit mezi orgány státní správy, orgány zájmové a územní samosprávy,

zájmovými sdruženími, výchovnými a vědeckými institucemi, podnikatelskými subjekty, veřejností a dalšími subjekty,

- účast na zprostředkování a poskytování poradenských, finančních a koordinačních služeb týkajících se BR a jejího rozvoje v souladu s pravidly UNESCO o Světové síti biosférických rezervací,
- zajišťování vzniku, rozvoje a průběžného doplňování otevřené informační databáze o BR a o vědeckých, podnikatelských a rozvojových aktivitách souvisejících s územím nebo existencí BR,
- účast na vydávání publikací a sborníků, včetně publikací informačních a metodických, tištěných, elektronických, filmových a multimediálních a jejich prezentaci, šíření a prodeji,
- účast na výchově a vzdělávání v duchu zásad udržitelného způsobu života, a zejména ochrany přírody a krajiny a racionálního hospodaření s přírodními zdroji,
- zajišťování činnosti informační kanceláře pro veřejnost,
- účast na pořádání a organizování vědeckých konferencí, besed a školení a výstav týkajících se BR,
- zřizování a správa demonstračních objektů,
- zajišťování mezinárodní spolupráce ve věcech týkajících se BR a Světové sítě biosférických rezervací,
- podpora a prosazování aktivit směřujících k hospodářskému a demografickému rozvoji BR a regionu,
- zajišťování zprostředkovatelských a mediačních služeb při sporech a konfliktech souvisejících s existencí a činnostmi BR.

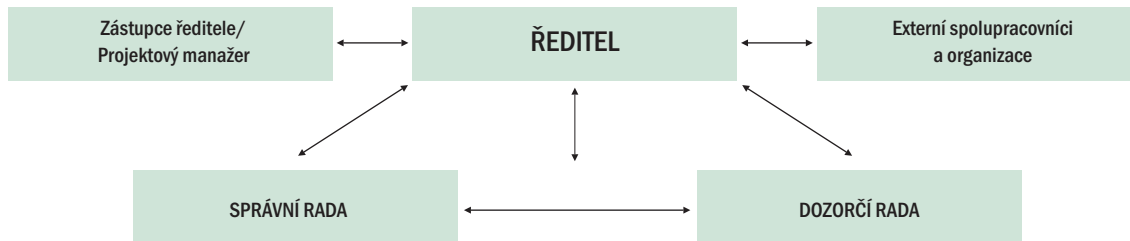
Společnost poskytuje obecně prospěšné služby za stejných podmínek k podpoře všech subjektů a činností, jejichž cílem je rozvoj území BR v souladu s podmínkami a pravidly Programu Člověk a biosféra UNESCO.

Všechny činnosti prováděné v roce 2013 byly v souladu s Akčním plánem BR Dolní Morava 2005–2013 a v souladu s podmínkami Programu Člověk a biosféra.

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI

Sídlo: Zámecké nám. 69, 691 44 Lednice
Identifikační číslo: 269 38 171
Právní forma: Obecně prospěšná společnost

Orgány společnosti jsou správní rada, dozorčí rada a ředitel. Složení orgánů je založeno na co nejširší participaci všech dotčených subjektů v biosférické rezervaci.

Statutárním zástupcem společnosti je ředitel.

Složení orgánů BR Dolní Morava, o.p.s., v roce 2013:

Správní rada:

Správní rada je devítičlenným řídicím orgánem biosférické rezervace, v němž kromě zástupců zakladatelů rozhodují i tři zástupci obcí regionů, na jejichž území se BR nachází, zástupce agrární komory a zástupce Mendelovy univerzity v Brně, která zároveň působí jako hlavní vědecký poradní subjekt BR.

Libor Kabát	předseda	Region Lednicko-valtický areál
Miroslav Svoboda	1. místopředseda	Lesy České republiky, s.p,
Petr Maděra	2. místopředseda	Mendelova univerzita v Brně
František Fabičovic		Okresní hospodářská komora Břeclav
Čtírad Petrla		Region Podluží
Libor Ambrozek		Český svaz ochránců přírody
Ladislav Sečkář		Okresní agrární komora Břeclav
Pavel Kotásek		MND, a.s.
Vladislav Moravčík		Region Mikulovsko

Od roku 2012 zastává pan Stanislav Koukal, vedoucí správy CHKO Pálava a Krajského střediska AOPK Brno, pozici stálého hosta správní rady.

Dozorčí rada:

Dozorčí rada je šestičlenným kontrolním orgánem společnosti. Její členy tvoří zástupci zakladatelů, společný zástupce obcí tří regionů, na jejichž území se BR nachází a zástupce Mendelovy univerzity.

Libor Opluštil	předseda	Český svaz ochránců přírody
Zbyněk Parma		MND, a.s.
Miroslav Volařík		Okresní hospodářská komora Břeclav
Vladimír Krchov		Lesy České republiky, s. p,
Alena Salašová		Mendelova univerzita v Brně
Luboš Krátký		zástupce regionů Podluží, Mikulovsko a Lednicko-valtický areál

V průběhu roku se správní rada sešla pětkrát a dozorčí rada jednou.

V roce 2013 zaměstnávala obecně prospěšná společnost dva zaměstnance na plný úvazek.

VÝZNAMNÉ AKTIVITY V ROCE 2013

Hlavní náplní aktivit v roce 2013 bylo pokračování v dříve zahájených projektech směřujících k podpoře biodiverzity v zemědělské krajině jižní Moravy. Cílem těchto projektů je částečná obnova struktury krajiny, tvorba územního systému ekologické stability (ÚSES) výsadbou dřevin a zakládáním lučních společenstev v biocentrech, biokoridorech a v interakčních prvcích. Pro tyto projekty byla pro obce, jako jejich nositele, ze strany OPS zajištěna projektová dokumentace a příprava a podání žádostí o dotaci z Operačního programu Životní prostředí a další činnosti spojené s realizací.

Projekt „Obnova krajinné zeleně v k.ú. Lužice u Hodonína“

Hlavním záměrem projektu bylo založení přírodní lokality v blízkosti obce nejen jako příjemného prostředí pro obyvatele a herní prostor pro děti, ale také jako zajímavý lesostepní ekosystém pro rozvoj společenstev vzácných druhů rostlin, živočichů i hub. Řešené území bylo zčásti znehodnoceno černými skládkami stavební sutě a ohroženo především zárůstem nepůvodních druhů dřevin a bylin.

Území je projektem řešeno jako lesostepní lokalita přírodního charakteru s kosenými kulturními květnými „motýlími“ loukami, měkkými polními cestami a pěšinami a skupinami lesních dřevin a domácích keřů. Založení tohoto útvaru na principech biocentra ÚSES bude znamenat řadu pozitivních změn ekosystémového charakteru v kulturní krajině. Navrženými a realizovanými opatřeními dojde ke zlepšení biodiverzity ve všech skupinách živých organismů. V rámci úspěšných procesů nastanou v lokalitě pro řadu druhů podmínky pro posílení a stabilizaci populací či pro obsazení nově vzniklých ekologických nik.

V roce 2013 projekt získal závazný příslib financování ze strany SFŽP ČR a byla zahájena výběrová řízení. Vlastní realizační fáze bude zahájena v roce 2014 a ukončení projektu se předpokládá v roce 2015.

Projekt „Založení biocenter a prvků ÚSES v k. ú. Pohořelice a k. ú. Nová Ves, okres Brno-venkov“

Pokračování projektu zahájeného v roce 2011, jehož nositelem je město Pohořelice a který OPS iniciovala a vypracovala. V roce 2011 rovněž připravila žádost o dotaci z OP ŽP. Zájmové území je tvořeno rozsáhlými plochami orné půdy, které jsou přerušovány liniovými pozemky sloužícími jako obslužné komunikace, ale převážně bez doprovodné zeleně. Celé území má minimální ekologickou stabilitu, je ohroženo větrnou erozí a proto zde bylo navrženo vytvoření dvou biocenter ÚSES, s navazujícími stávajícími biokoridory (větrolam a řeka Jihlava) a novými interakčními prvky v podobě stromořadí a remízů. V nich budou založena přirozená rostlinná společenstva, která v zájmovém území zcela chybí. Rozlehlé zemědělské plochy budou rozděleny interakčními prvky. Polyfunkční role lokálního ÚSES zvýší i estetickou a hygienickou funkci krajiny.

Projekt uspěl se žádostí o financování z OP Životní prostředí. V roce 2013 byla zahájena realizační fáze, která bude dokončena v roce 2015. V současné době se jedná zřejmě o nejrozsáhlejší realizační projekt, zaměřený na založení a doplnění systému ÚSES, na jižní Moravě. Stromová a keřová výsadba v kombinaci s travními plochami je naplánována na ploše cca 54 ha, realizační projektovaná cena je cca 33 mil. Kč.

Projekt „Založení a obnova biocenter a prvků ÚSES v k.ú. Vlasatice“

Hlavním záměrem krajinného projektu, který v roce 2013 obdržel příslib financování z OP ŽP, je vytvoření a zlepšení funkčnosti stávajícího systému ÚSES a obnovení řady biotopů v původně pestré kulturní krajině. Území je intenzivně zemědělsky využíváno a bylo hlavně při socializaci venkova v 60.–70. letech 20. století proměněno v kulturní step s nízkou biodiverzitou.

Navrženými opatřeními dojde ke snížení půdní eroze, prašnosti, zlepšení vlhkostních charakteristik krajiny, atd. Předpokládá se, že vytvořená kostra ÚSES bude doplňována dalšími opatřeními v zemědělské krajině, jako jsou přechodové biopásy mezi liniovými prvky a polními kulturami, ptačí napajedla a mokřady. Zlepšení ekologických charakteristik krajiny bude znamenat zvýšení stavů například zajíců a koroptví jako důležitých bioindikátorů kvality prostředí zemědělské krajiny.

V roce 2013 projekt získal závazný příslib financování ze strany SFŽP ČR a byla zahájena výběrová řízení. Vlastní realizační fáze začne v roce 2014 a ukončení projektu se předpokládá v roce 2015.

Projekt „Založení a obnova biocenter a prvků ÚSES v k.ú. Drnholec“

Hlavním záměrem komplexně pojatého krajinného projektu je založení kostry systému ÚSES a obnovení řady biotopů v původně biotopově pestré kulturní krajině. Území, v němž je projekt řešen, je intenzivně zemědělsky využíváno a bylo proměněno na velkých plochách v kulturní step s velmi omezenou biodiverzitou. Založení prvků ÚSES bude znamenat řadu pozitivních změn ekosystémového charakteru na úrovni krajiny. Navrženými a realizovanými opatřeními dojde ke snížení rychlosti a výsušnosti větrů, snížení ničivosti přívalových dešťů, snížení sumy teplot krajiny ve vegetačním období, zlepšení vlhkostních charakteristik, atd. Zásadní zlepšení lze s jistotou předpokládat v oblasti biodiverzity, a to ve všech skupinách živých organismů.

Důležitým navazujícím projektem jsou pěstební a těžební opatření ve vlastních lesních porostech, která se rozhodl městys Drnholec provést tak, aby se jednak eliminovalo nebezpečí rozšiřování nepůvodních druhů dřevin do zakládaného systému ÚSES a byla vytvořena refugia ve starých a trouchnivějících stromech a pařezích pro vývoj bezobratlých živočichů a hub.

V roce 2013 projekt získal závazný příslib financování ze strany SFŽP ČR, byla zahájena výběrová řízení. Vlastní realizační fáze bude zahájena v roce 2014 a ukončení projektu se předpokládá v roce 2015.

Revize zonace BR Dolní Morava

V souladu s Rámcovými stanovami by měly BR obsahovat jednu či více jádrových zón, nárazníkovou zónu a přechodovou oblast, které jim umožňují plnit všechny jejich funkce. Zonace v naší BR, tak jak byla původně navržena, nereflexuje reálný stav využití území, názorový vývoj Programu MAB a navíc nebyla projednána s vlastníky, uživateli či správci dotčených území, jejichž zapojení do samotného procesu vytváření zonace jednoznačně přispívá k akceptovatelnosti a udržitelnosti vytvořeného zónačního schématu. Protože žádná z českých BR pro vytvoření svojí zonace nevyužila participaci dotčených subjektů, museli nám už v roce 2010 s přípravou procesu vytvoření nové zonace pomoci kolegové z Rakouska, kde mají s tvorbou zónací biosférických rezervací aktuální zkušenosti. Součástí zlepšení stavu zonace BR Dolní Morava tak byl mezinárodní projekt s názvem „Přeshraniční výměna informací k revizi a zlepšení fungování zonace v BR Dolní Morava“ (Transboundary information exchange for revision and functional improvement of zonation in the Lower Morava Biosphere Reserve (Czech Republic), financovaný Rakouskou Akademií věd, jehož nositelem byla rakouská společnost E.C.O. – Institut für Ökologie a BR Dolní Morava, a jako partnerse jej účastnil také Wienerwald Biosphärenpark (Rakousko). Na základě tohoto projektu od roku 2011 ve spolupráci s dotčenými subjekty pracujeme na přípravě společného návrhu zonace, aby všechny navržené zóny v BR DM plnily svoje stanovené úkoly, účel a byly akceptovány všemi zúčastněnými.

V roce 2013 probíhala konkrétní jednání o vhodných plochách pro jádrové zóny biosférické rezervace. Ukončení projektu se předpokládá v roce 2014.

Podpora obecně prospěšných činností společností MND, a.s.

Akciová společnost MND je jedním ze zakladatelů BR Dolní Morava, o.p.s. a největší společností v České republice, zabývající se průzkumem a těžbou ropy a zemního plynu. Společnosti skupiny MND jsou si vědomy svého postavení a odpovědnosti, proto jsou jejich aktivity založeny na uvědoměném vztahu k přírodě, dodržování principu zachování ekologické

rovnováhy a rozvíjení partnerství. Společnost MND je také jeden z nejvýznamnějších soukromých donátorů projektů souvisejících s ochranou přírody a jejího udržitelného rozvoje v oblasti BR Dolní Morava a regionu Jižní Moravy. Finanční příspěvek na obecně prospěšné aktivity, který jsme v roce 2013 obdrželi, mimo jiné umožnil:

- zajištění činnosti Biosférické rezervace Dolní Morava jako součásti Světové sítě biosférických rezervací UNESCO,
- účast na aktivitách týkajících se BR, včetně koordinace těchto aktivit
- zprostředkování a poskytování poradenských a koordinačních služeb týkajících se BR
- doplňování informační databáze o BR
- účast na výchově a vzdělávání veřejnosti, osvětové činnosti a výchově a vzdělávání mládeže
- pořádání a organizování konferencí, besed a školení,
- zajišťování mezinárodní spolupráce ve věcech týkajících se BR a Světové sítě BR
- podporu a prosazování aktivit směřujících k hospodářskému a demografickému rozvoji BR a regionu.

Díky finanční podpoře MND, a.s., jsme mohli poskytovat obecně prospěšné služby za stejných podmínek k podpoře všech subjektů a činností, jejichž cílem je rozvoj území BR v souladu s podmínkami a pravidly Programu Člověk a biosféra UNESCO a navíc zajistit organizační zabezpečení chodu BR.

Programy realizované ve spolupráci s Lesy České republiky, s.p.

Státní podnik Lesy České republiky (LČR) je největším správcem lesních pozemků v ČR i BR Dolní Morava. Základem jeho podnikatelské strategie je udržitelné lesnické hospodaření, které zajistí plnění produkčních i ostatních funkcí svěžených lesů. LČR jsou také největším správcem chráněných území a nejdůležitějším partnerem orgánů ochrany přírody v ČR. Lesy ČR, s.p., jako jeden ze zakladatelů BR Dolní Morava, o.p.s., také dlouhodobě podporují aktivity v Biosférické rezervaci Dolní Morava i mimo ni.

Spolupráce probíhá formou podpory programů:

- a) Ochrana druhové a kulturní rozmanitosti kulturní krajiny
- b) Management kulturní krajiny
- c) Enviromentální osvěta, výchova a vzdělávání
- d) Informování a spolupráce s veřejností

Tyto programy zahrnují širokou škálu aktivit OPS, které jsou všechny v souladu s jejím statutem a zakládací smlouvou. Prostřednictvím těchto programů jsou například realizovány krajinné projekty ve spolupráci s obcemi nebo vzdělávací aktivity.

Díky finanční podpoře od LČR, s.p., se BR Dolní Morava, o.p.s. podařilo i v roce 2013 plnit všechny tři základní funkce stanovené závaznými dokumenty Programu MAB a UNESCO.

Projekt „Krajinné úpravy historické zeleně jižního břehu Hlohoveckého rybníka“

Příkladem praktického managementu kulturní krajiny je projekt Krajinné úpravy historické zeleně jižního břehu Hlohoveckého rybníka, jehož cílem je obnovení biotopově pestré parkové krajiny na břehu Hlohoveckého rybníka. Navrácení charakteru udržovaného přírodního parku se starými solitními stromy, skupin mladších i starších lesních porostů a květných „motýlích“ luk bude znamenat řadu pozitivních změn ekosystémového charakteru v kulturní krajině. V krajině bude obnovena biologická funkce trvalé vysoké a nízké vegetace jako prolínajících se biotopů s množstvím ekotonových zón.

OPS zajistila vypracování projektu a zpracování žádosti o dotaci z OP ŽP. Projekt v roce 2013 získal závazný příslib financování ze strany SFŽP ČR a byla zahájena výběrová řízení. Realizační fáze je plánovaná na rok 2014 a ukončení projektu v roce 2015.

Tento projekt je pokračováním aktivit v rámci Obnovy krajinných struktur Lednicko-valtického areálu a měl být součástí několika souběžných projektů, které by řešily krajinné úpravy severních i jižních břehů Lednických rybníků v kooperaci s AOPK a LČR. Bohužel, kvůli systémovým

LESY ČR - LESNÍ PŘÍRODA
NAUČNÁ STEZKA LUŽNÍ LES
Trasa: 1,2 km, 100 m n. m., 100 m n. m.
[Map and icons]

a legislativním důvodům nebylo možné zbývající projekty doposud realizovat.

Interaktivní mapa Světové sítě biosférických rezervací a BR Dolní Morava

Cílem projektu bylo vytvoření dvou elektronických interaktivních map. První z nich obsahuje základní informace o Programu MAB, tj. základní charakteristiky a stručnou historii Programu MAB a popis všech BR světa. V projektu byl využit materiál připravený v rámci programu MAB ve spolupráci se španělskou vládou a Sekretariátem Programu MAB (MAB/Man and the Biosphere Program, Autonomous Organisation for National Parks of the Spanish Ministry for Environment and Marine and Rural Affairs). Druhá mapa je zaměřena na regionální úroveň a jsou v ní vyznačeny jednotlivé obce a přírodní a kulturní zajímavosti BR Dolní Morava.

Tyto mapy byly představeny na konferenci EUROMAB 2013 v Kanadě, kde byly přítomni zástupci biosférických rezervací Evropy a Severní Ameriky. Zejména interaktivní mapa BR celého světa vzbudila velký ohlas a stala se součástí připomenutí 10. výročí vyhlášení Biosférické rezervace Dolní Morava a představení spolupráce s partnery. Zpětná vazba účastníků, kteří měli možnost si mapu reálně na místě vyzkoušet, byla velmi pozitivní. Velký úspěch mají mapy jako výukový a prezentační nástroj při účasti na konferencích, workshopech, seminářích, veřejných diskusích, přípravě a realizaci přednášek pro veřejnost i specializované odborné skupiny, propagaci dobrých řešení při udržitelném využívání přírodních zdrojů doma i v zahraničí.

Projekt byl realizován s finančním přispěním společnosti Lesy České republiky, s.p.

Výkon funkce Site-managera Lednicko-valtického areálu – památky UNESCO

BR Dolní Morava, o. p. s., se zabývá problematikou managementu kulturní krajiny jako sofistikovaným systémem, který má zejména v oblasti

Lednicko-valtického areálu řadu specifíků. Ta vyplývají ze závazku zabezpečení ochrany, řízení a udržitelného rozvoje při zachování univerzálních hodnot zdejší komponované krajiny zapsané na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO v roce 1996. Složitost a nezbytnost zajištění mezioborové koordinace, komunikace a kontinuální informovanosti všech zúčastněných subjektů v území vyžaduje plné zapojení funkce koordinátora tzv. Site-managera LVA jako objektivní odborné a morální autority. BR Dolní Morava, o. p. s., byla do této funkce navržena Mezioborovou pracovní skupinou pro LVA již v roce 2007.

I v roce 2013 OPS poskytovala všechny pracovní právní náležitosti Site manažerovi LVA, zajišťovala plnění úkolů site-managementu ve spolupráci s odbornými pracovníky a sama se zúčastňovala průběžně všech aktivit v LVA. Jako právní subjekt plnila roli platformy pro kontinuální mezioborovou výměnu odborných informací a koordinaci. Naplňování této zásady se dalo zabezpečovat uplatněním participačního managementu v rámci OPS, a to díky reprezentativnímu zastoupení hlavních zájmů v LVA ve správní radě a ostatních orgánech OPS, ale také přímou účastí v Mezioborové pracovní skupině pro LVA, která vznikla nařízením vlády již v roce 2000.

Bohužel, ani v roce 2013 se nepodařilo vyřešit systém fungování a zajištění základního (jádrového) financování aktivit Site - manažera LVA jako objednané, dlouhodobé (koncepční) obecně prospěšné služby ve prospěch LVA.

Multifunkční centrum zámeček Lednice

Projekt „Zámecká jízdárna v Lednici – multifunkční centrum“ se zaměřuje na obnovu jízdáren státního zámku v Lednici a jejich nové využití. Oživení objektu bude podporovat nová programová náplň, která bezprostředně naváže na stavební obnovu, která byla ukončena v závěru roku 2013. Nové multifunkční centrum nabídne své prostory pro vzdělávací a kulturní aktivity. Tematicky bude programová náplň nového centra zaměřena na kulturní krajinu, s využitím modelového příkladu komponované krajiny Lednicko - valtického areálu, zapsaného na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO. V průběhu celého roku 2013 pokračovala pracovní jednání k návrhu expozice Kulturní krajina LVA a spolupráce při tvorbě

námětů a podkladů pro výběrová řízení na zpracování scénáře hlavních expozic v objektu jízdárny zámku Lednice. Dále byly dopracovány detaily expozic BR Dolní Morava, Programu MAB a Celosvětové sítě biosférických rezervací se zaměřením na partnerské BR a na prezentaci programu v jednotlivých částech světa.

Projekt je realizován ze strukturálních fondů Evropské unie prostřednictvím Integrovaného operačního programu (IOP) „Vracíme památky do života“.

Naučná stezka ve Starém Poddvorově

Ve spolupráci OPS, MND a.s., a obce Starý Poddvorov vznikla naučná stezka, která zajímavě řeší mimo jiné i přístupové místo do obce na autobusové zastávce. Na naučných tabulích je možné najít informace o významu organického vinohradnictví pro životní prostředí, o přírodních zajímavostech lokality a blízkého okolí. Problematice těžební činnosti MND je věnovaná malá expozice na návrší u obce.

EUROMAB Kanada 2013

Mezinárodní síť EuroMAB sdružuje v rámci programu MAB všechny biosférické rezervace Evropy a Severní Ameriky. Každé dva roky je organizována konference, na které se sejdou zástupci biosférických rezervací a národních komitétů, aby společně s představiteli vedení programu MAB zhodnotili činnost za minulé období a stanovili priority a další směřování programu MaB pro období nadcházející. Mezinárodní konference EUROMAB 2013 proběhla ve dnech 15.–19. 10. 2013 v Kanadě v BR Frontenac Arch, a zúčastnilo se jí přes 190 účastníků z celého světa, což je největší účast v dosavadní historii EUROMAB. Hlavním heslem letošní konference bylo „Zapojení našich komunit“ (Engaging our Communities) odkazující na spolupráci zainteresovaných subjektů v Programu MAB.

V rámci jednací sekce byla diskutována implementace doporučení vzešlých z EuroMAB 2011 ve Švédsku. Dále byl představen nový postup, schválený Mezinárodní koordinační radou MAB, při řešení problémů s těmi BR, které nedodaly povinné periodické hodnocení, nebo z jejichž hodno-

cení vyplynulo, že funkce BR nesplňují, nebo splňují pouze částečně. V historii Programu MAB se jedná o revoluční krok, který povede ke zkvalitnění práce všech BR.

Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s., její zakladatelé, partneři a projekty byly prezentovány na „prezentačním stánku“ po celou dobu konference tištěnými materiály, výročními zprávami, DVD „Člověk, krajina, les...“ a posterem „BR Dolní Morava – vhodný model managementu kulturní krajiny“. Jednalo se o jedinou veřejnou prezentaci BR a Programu MAB v České republice na této akci.

Velký ohlas vzbudilo oficiální představení nové interaktivní mapy BR celého světa, kterou OPS v rámci připomenutí 10. výročí vyhlášení BR DM, připravila ve spolupráci s partnery, za finančního přispění LČR.

Periodické hodnocení BR Dolní Morava 2003–2013

Generální konference UNESCO na svém 28. zasedání schválila rezoluci, kde jsou definována kritéria pro vyhlášení BR. V článku 9 je uvedena povinnost předložit každých 10 let periodické hodnocení a jeho zaslání Sekretariátu MAB státem, kde se daná BR nachází.

K dispozici je formulář, který má pomoci státům připravit jejich národní zprávy a zároveň aktualizovat data, která má Sekretariát MAB k dispozici o té které BR. Dokument má umožnit Mezinárodní koordinační radě MAB zhodnotit, jak každá BR plní kritéria článku 4 Rámcových stanov BR, a zejména její tři základní funkce.

Informace uvedené v hodnocení slouží UNESCO pro:

- a) přezkoumání BR Mezinárodním poradním výborem pro BR a Mezinárodní koordinační radou MAB
- b) využití v celosvětovém informačním systému UNESCO-MABnet a publikacích zprostředkujících komunikaci a propojení mezi subjekty zajímajícími se o BR v celém světě

BR Dolní Morava zpracovala periodické hodnocení poprvé a navíc v nové, rozšířené formě, která je platná teprve od poloviny roku 2013. Toto hodnocení bylo v roce 2013 rozpracováno a průběžně konzultováno ve spolupráci s členy orgánů OPS. Na začátek roku 2014 byl svolán pro zájemce z řad

správní a dozorčí rady workshop, kde byl celý dokument finalizován. Hodnocení bylo odesláno prostřednictvím Stálé delegace ČR při UNESCO do Paříže, kde ho přezkoumal Mezinárodní poradní výbor pro BR. Výsledek bude znám v červnu 2014 po jeho schválení Mezinárodní koordinační radou MAB.

Olivetská hora v Mikulově

Mikulovský Svatý kopeček je v naší zemi ojedinělým příkladem kulturní krajiny, v níž se spojují přírodní a historické skvosty a dílo člověka souzní s respektem k přírodě. Po duchovní strážce byl Svatý kopeček koncipován jako křížová cesta. Jihozápadní část Svatého kopečku nese název Olivetská hora, pod jejímž úpatím se rozkládá lokalita, známá pod názvem Dolní palouček, která je zajímavě utvářena jako místo bývalého vápencového lomu a kde byly na počátku minulého století vysázeny nepůvodní druhy keřů a stromů.

Na Svatém kopečku najdeme vzácné zbytky původních teplomilných doubrav s dubem šípákem, dřínem a mahalebkou. Zvláštností je rozvolněnost lesa, doprovázená prosvětlenými lesními palouky a lesními lemy. Tento typ rozvolněných lesů – panonských hájů (lidově lesostepí) je chloubovou Mikulova a právě kvůli nim přijíždějí badatelé a návštěvníci. Bohužel v minulosti byla neodbornými zásahy narušena tato přirozená skladba a nyní město spolupracuje s řadou odborníků a sdružení, aby se podařilo alespoň z části obnovit původní lesostepní ráz tohoto místa.

Podkladem a inspirací pro vypracování projektu obnovy přírodě blízkých poměrů v lokalitě bývalého selského vápencového lomu byla diplomová práce Františky Šatné z Mendelovy univerzity, Zahradnické fakulty v Lednici, z roku 2012. Tato práce řešila možné změny v dané lokalitě jako „Obnova parku pod Olivetskou horou v Mikulově“.

V rámci projektu byly odstraněny zdravotně a druhově nevhodné stromové a keřové dřeviny a proběhly výsadby stromů. V průběhu roku 2014 budou vysázeny keře a založeny travino-bylinné formace stanovištně odpovídající dané lokalitě. V dlouhodobém cíli by měla lokalita směřovat k typickým rysům rozvolněné šípákové doubravy s dřínem a mahalebkou na vápencových výchozech s jedinečnou vegetací skalní stepi. Osazení mobilizátem –

lavičky a informační tabule s důležitými historickými a přírodovědnými informacemi, umožní návštěvníkům nevedení přírodně kulturní zážitek z genia loci tohoto místa.

Na celém projektu s názvem **Panonský háj pod Olivetskou horou – reminiscence Getsemanské zahrady** se podílí tým odborníků. Realizátorem projektu je Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s., Správa chráněné krajinné oblasti Pálava a krajské středisko Brno ve spolupráci s městem Mikulov a Regionálním muzeem v Mikulově.

Projekt je realizován za finanční podpory společnosti MND a.s. a města Mikulov.

Členství BR Dolní Morava, o.p.s. v PEFC

Rada PEFC (*Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes*) je nezávislá, nezisková, mezinárodní organizace registrovaná v Ženevě, která představuje rámec pro vytváření a vzájemné uznávání nezávislých národních certifikačních systémů. Česká republika je jednou z 11 zakládajících zemí, která byla u zrodu Rady PEFC v roce 1999.

V roce 2012 OPS akceptovala oficiální nabídku členství v zájmovém sdružení právnických osob PEFC ČR, která je národním řídicím orgánem českého systému certifikace lesů, který sdružuje zástupce z oblasti lesního hospodářství, dřevozpracujícího průmyslu a ostatních zájmových skupin. Jednotliví členové jsou rozděleni do tří základních komor dle převládající činnosti člena.

Členská komora nazvaná „ostatní zájmové skupiny“, která se týká OPS, je tvořena členy PEFC ČR, kteří reprezentují ostatní organizace v lesním hospodářství jako školství a výzkum, odborové organizace, ekologická hnutí, státní správu apod. Současnými členy jsou, mimo jiné, Lesy České republiky, s.p., Lesnická fakulta ČZU, Lesnická fakulta Mendelovy v Brně, Česká lesnická společnost a Odborový svaz pracovníků dřevozpracujícího odvětví a lesního hospodářství. Členstvím v PEFC ČR se OPS i v roce 2013 hlásila k podpoře udržitelného lesního hospodaření a jeho přínosu pro zvýšení biodiverzity a pro životní prostředí. Získala tím také podíl na nezávislé kontrole trvale udržitelného hospodaření v lesích, což by mohlo být pozitivní zejména v souvislosti s probíhající revizí zonace BR DM.

OSTATNÍ AKTIVITY

Z ostatních aktivit, které zástupci OPS v průběhu roku 2013 realizovali nebo se jich účastnili, mimo jiné zmiňujeme:

Účast na workshopu k problematice MP památek UNESCO v rezidenci primátora hl. města Prahy (7. 2. 2013)

Akce za přítomnosti oficiálních zástupců MK ČR, NPÚ Praha, ICOMOS, se účastnili prezentacemi zástupci všech památek UNESCO v ČR. Se zájmem byla přijata prezentace OPS se sdělenými zkušenostmi z tvorby a aktualizace několika Management plánů LVA a pokusu institucionalizovat roli Site Managera LVA – koordinátora aktivit na plošně nejrozsáhlejší kulturní památce UNESCO v ČR.

Jednání ve věci nadregionálního biokoridoru na pravém břehu Novomlýnské nádrže v k.ú. Dolní Věstonice (8. a 11. 2. 2013)

Z iniciativy starosty Dolních Věstonic byla OPS požádána o odbornou pomoc při řešení nesouladu v rámci rekreační zóny v k.ú. Dolní Věstonice. OPS problém řešila odbornou konzultací na AOPK v Brně. Byly dohodnuty kroky, které by měly pomoci celý problém vyřešit a do připravovaného územního plánu již zakomponovat reálnou situaci, která nebude poškozovat rozvojové zájmy obce, ani ochranu biodiverzity.

Jednání z iniciativy OPS na odboru ŽP JMK o potřebných změnách a možnostech řešení problému NRBC v ZUR (zásadách územního rozvoje) JMK, v k.ú. Dolní Věstonice, které souvisejí s rozparem mezi zakresleným NR BC na pravém břehu Novomlýnských nádrží a skutečností. Byly vysvětleny důležité souvislosti a přislíbena odborná pomoc ze strany JUDr. Nesvatby.

Účast na Mezinárodní konferenci Lidé a krajina II v CHKO Moravský kras (4. 4. 2013)

Představena prezentace OPS „Spolupráce BR Dolní Morava, o.p.s., s obcemi v letech 2011–2012 a příklady projektů řešících zlepšení stavu

zemědělské krajiny“. Konferenci pořádala Mendelu v Brně, ZFv Lednici.

Exkurze lesníků z VLS divize Hořovice do oblasti BR Dolní Morava (11.–12. 4. 2013)

Ve spolupráci s LZ Židlochovice byla představena problematika hospodaření v lužních lesích a aktivity BR Dolní Morava, o.p.s. v kulturní krajině jižní Moravy (19 osob)

Prezentace pro starosty oblasti Bílých Karpat a hostů ze Slovenska a Rakouska (6. 6. 2013)

Na požádání starosty obce Nové Lhoty p. Mgr. Antonína Okénky byla v rámci mezinárodní konference o půdě a roli obcí při její ochraně a udržitelném využívání představena BR Dolní Morava a aktivity BR Dolní Morava, o.p.s. Starostové regionu Bílé Karpaty v následné diskusi nejen ocenili aktivity naší OPS, ale projevíli i zájem spolupracovat na společných projektech, které by byly zaměřeny na ochranu půdy a řádnou péči o kulturní krajinu. Nabízí se účast v přeshraničních projektech s Rakouskem i Slovenskem. Akce se účastnilo 45 osob.

Přednáška o BR Dolní Morava pro zahraniční studenty ZF Mendelu v Lednici (10. 7. 2013)

OPS jako partner spolupřádala letní školu v rámci programu zahraniční spolupráce CEEPUS (středoevropský výměnný univerzitní program zaměřený na regionální spolupráci v rámci sítí univerzit). Jeho letošním tématem byl „Potenciál a specifika využití památek krajinářské architektury“. LVA je v tomto ohledu ideální krajinový prostor, protože se zde prolínají jak požadavky ochrany kulturních památek, ochrany přírody, rekreace apod., což mohli studenti poznat a teoreticky řešit prostřednictvím svých projektů. Letní škola proběhla formou workshopů, kde 20 studentů pracovalo ve čtyřech národnostně smíšených skupinkách.

Závěrečná prezentace budoucích zahradních a krajinných inženýrů v rámci cvičení „Letní škola Mendelu v Lednici“ (17. 7. 2013)

Čtyři mezinárodní studentské týmy představily své projekty, řešící krajinné prostory v okolí Lednických rybníků, s cílem navrhnout využití pro rozvoj turistiky a volnočasových aktivit, a to při respektování ochrany památkových a přírodních hodnot řešeného území. Nosné téma a ideové náměty pro letní školu připravila OPS ve spolupráci s odbornými asistenty Zahradnické fakulty v Lednici. Kreativní myšlení a grafické ztvárnění zadaných témat jednotlivými týmy bylo velmi inspirativní pro zúčastněné hosty. Oblast LVA a BR Dolní Morava je pro tento způsob výuky a pro testování schopností budoucích krajinných a zahradních architektů prostřednictvím zážitkového terénního tréninku ideální. Spolupráce OPS a Mendelu v dané problematice je dlouhodobá a vzájemně obohacující.

Prezentace aktivit OPS ve Skalici na Slovensku pro starosty oblasti slovenského příhraničí Bílých Karpat a hostů z České republiky a Rakouska (18. 7. 2013)

V rámci mezinárodní konference a informačního dne o projektu SONДАР (ochrana půdy) byly připraveny přednášky a informace, jejichž cílem je zvýšit široké povědomí o významu půdy a prostřednictvím vědeckých informací prosazovat dobré záměry v územních rozhodnutích s cílem zlepšit ochranu půdy. ELSA je Evropská aliance pro krajinu a půdu a je volným sdružením měst, obcí a administrativních správních celků evropských zemí, jejich společným cílem je přispět k trvale udržitelnému využívání půdy a krajiny. I k této problematice zazněla obsáhlá informace.

Prezentace „Příklady spolupráce BR Dolní Morava, o.p.s., a obcí v oblasti životního prostředí a údržby kulturní krajiny“ se potkala s velkým zájmem ze strany zástupců města Skalica a dalších organizátorů. Přišli s myšlenkou přeshraniční biosférické rezervace, jelikož filosofie OPS, založená na přátelské spolupráci s obcemi a uživateli krajiny, je jim velmi blízká a jsou ochotni na toto téma se sejt a diskutovat. Jsou připraveni se angažovat v přeshraniční spolupráci na bázi mezinárodních projektů. Účast cca 55 osob.

Jednání v Hohenau (Rakousko) o možnostech koordinované spolupráce a společném projektu preventivních zásahů proti komárům (12. 8. 2013)

OPS po delší přípravě iniciovala a připravila jednání s potencionálním partnerem v projektu o mezinárodní koordinaci preventivních zásahů proti přemnoženým komárům v nivě řeky Dyje a Moravy. Za českou stranu jednali: Vybíral z OPS, Šebesta z KHS Brno, Smečka z Mikulovské rozvojové agentury, za rakouskou stranu Hans Jerrentrup, biolog a koordinátor ze společnosti pro biologickou kontrolu komárů podél řek Dyje a Morava *Verein Biologische Gelsenregulierung* a Ruth Trinkler z *March – Thaya – Auen*. Po objasnění situace na rakouské straně, kde je systém monitoringu a řízených zásahů v devíti obcích podél řek Dyje a Moravy již zaveden v běžné praxi, byla přislíbena partnerská a odborná spolupráce v rámci projektu, který by byl připraven z Fondu malých projektů. Optimálním nositelem projektu by bylo nějaké významné město či obec (Břeclav, Lanžhot, ...) a profesionální entomolog z KHS jako budoucí odborný koordinátor, nabízí se RNDr. Oldřich Šebesta. OPS by v rámci projektu mohla subdodavately plnit roli organizátora odborných akcí, příp. další požadované aktivity. OPS je připravena ve spolupráci s RNDr. Šebestou a městem Lanžhot připravit žádost v novém plánovacím období EU, tedy nejdříve v roce 2014.

Výjezdní zasedání ČNK MAB v Třeboni (12. 9. 2013)

Zazněla informace o postavení ČNK MaB v rámci Akademie věd ČR – mezi 38 komitétů je ČNK MAB hodnocen mezi nejlepšími a je brán jako multidisciplinární. Bylo konstatováno, že Program MAB má významné postavení ve světových strukturách UNESCO a OSN.

Mezinárodní konference asociace Friends of Soqotra v Lednici (13.–16. 9. 2013)

The Friends of Soqotra Association (Asociace přátel Sokotry) je mezinárodní nezisková organizace, zaměřená na podporu udržitelného využití a ochranu přírodních zdrojů souostroví Sokotra. Jejím dalším cílem je zlepšení životní úrovně obyvatel souostroví. Organizace má sídlo ve Velké

Británii, ale sdružuje členy z mnoha evropských zemí, Středního východu, Afriky a Ameriky. Skupina se vytvořila v roce 2001, aby spojila odborníky s vědeckým zaměřením a ty, kteří mají na Sokotře obecnější zájmy. Asociace se pravidelně schází v některé ze zemí, z nichž pocházejí její členové. Letošní 12. ročník se uskutečnil v Lednici. Spoluorganizátory akce byla Mendelova univerzita v Brně – Lesnická a dřevařská fakulta, Zahradnická fakulta a OPS. OPS kromě organizačních záležitostí a poskytnutí prezentačních materiálů pro 35 účastníků konference uspořádala dvě exkurze.

Exkurze pro studenty 4. ročníku České lesnické akademie Trutnov (18.–19. 9. 2013)

Dvoudenní exkurze v oblasti BR Dolní Morava – CHKO Pálava, LVA a lužní lesy, s přednáškou a prezentací o BRDM a OPS. 35 osob.

Prezentace „Krajinotvorné projekty – zkušenosti BR DM ze spolupráce s obcemi“ (29. 10. 2013)

Vyžádaná přednáška pro starosty Malokarpatské oblasti v Budmericiach na Slovensku byla spojená s prezentací v rámci evropského projektu na ochranu půdy SONDAR. Účast 45 osob.

Prezentace „Globálně myslet, lokálně jednat“ (31. 10. 2013)

Prezentace o aktivitách BR DM zaměřených na projekty ÚSES v obcích na jižní Moravě. V rámci univerzitního evropského projektu Mendelu v Brně zaměřeného na možné vlivy klimatických změn v Evropě. Účast 38 osob z vědecké a univerzitní sféry z ČR, Slovenska a Kyrgizie.

Workshop „Zagreb – Brno“ (22. 11. 2013)

Pracovní koordináční schůzka zástupců Mendelu v Brně, Univerzity Zagreb, Palackého univerzity v Olomouci a BR DM o mezinárodní spolupráci na téma „Lužní lesy a jejich všestranný význam“. Jedná se o aktivitu, která navazuje na workshop o lužních lesích střední Evropy, který proběhl v roce 2012 v Lipovljanech (Chorvatsko). Za OPS se zúčastnil Vybíral.

SPOLUPRÁCE S UNIVERZITAMI, VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVA

Environmentální osvěta, výchova a vzdělávání probíhá v BR Dolní Morava, o.p.s. formou jednotlivých přednášek, exkurzí či dlouhodobých projektů na základě spolupráce s partnerskými subjekty. Největší cílovou skupinu tvoří vysokoškolští studenti a profesní sdružení nebo zástupci státní správy a samosprávy. V BR probíhá výuka jak českých, tak zahraničních studentů Mendelovy univerzity v Brně a OPS se na těchto akcích přímo podílí. Pracovníci OPS na vyžádání pořádají odborné exkurze pro studenty jiných českých a zahraničních univerzit a také pro profesní skupiny.

V roce 2013 se přednášková činnost zaměřila na zástupce samospráv na české i slovenské straně státní hranice a také na veřejnost a návštěvníky regionu.

Na základě dohody s městem Břeclav byla každé pondělí v měsících červenec a srpen 2013 zorganizována přednáška spojená s obrázkovou prezentací odborníky z různých oborů lidské činnosti pod patronací OPS. Přednášející byli vybráni tak, aby představili BR Dolní Morava ze svých pohledů: entomologa, ornitologa, zdravotního hygienika, historika, krajinného architekta, ochránce přírody, ichtyologa, krajinného manažera, atd. Přednášky byly určeny laické veřejnosti a byly včas propagovány v kalendářích kulturních akcí a prostřednictvím elektronických médií. Přednášky byly vždy na závěr doplněny otevřenou diskusí.

PŘEDPOKLÁDANÝ VÝVOJ ČINNOSTI V ROCE 2014

BR Dolní Morava, o.p.s. se v roce 2014 zaměří na odbornou a logistickou pomoc obcím při realizaci projektů, které byly ve spolupráci s obcemi vyhotoveny v letech 2011–2012, úspěšně uplatněny ve Státním fondu ŽP ČR a jež získaly dotace na realizaci v roce 2013–2015. Jedná se převážně o realizaci výsadby v obnovovaných územních systémech ekologické

stability (ÚSES – obce Pohořelice, Vlasatice, Drnholec, Novosedly, Lednice, Hlohovec) a přírodního parčíku (obec Lužice). Rok 2014 bude ve znamení zvýšených aktivit v oblasti PR v souvislosti s desátým výročím vznikem obecně prospěšné společnosti BR Dolní Morava, o.p.s.

DÁRCI A PARTNEŘI

Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s. se jako neziskový subjekt s ohledem na svoje hospodaření snaží o zajištění dlouhodobého financování všech svých aktivit.

Naše činnost a projekty, které realizujeme nejen v Biosférické rezervaci

Dolní Morava, by nebyly možné bez finanční podpory grantových a dotačních programů a bez příspěvů jednotlivých dárců nebo projektových partnerů. Děkujeme všem, bez jejichž finančního příspěvku bychom nemohli plnit své poslání.

MND, a.s.

Lesy ČR, s.p.

Alca Plast, s.r.o.

Rocknet, s.r.o.

Zahrada Olomouc, s.r.o.

Dobrovolný svazek obcí LVA

Vojanovy sady, spol. s r.o.

Petr Maděra

a Miroslav Volařík

VÝROK AUDITORA

Biosférická rezervace Dolní Morava o.p.s.

Audit účetní závěrky za rok 2013

Biosférická rezervace Dolní Morava o.p.s.

Lednice, Zámecké náměstí 69, PSČ 691 44
IČ: 269 38 171

Výrok auditora - bez výhrad

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasív obecné prospěšné společnosti Biosférická rezervace Dolní Morava o.p.s., Lednice, Zámecké náměstí 69, PSČ 691 44, IČ: 269 38 171 k 31.12.2013 jakož i nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31.12.2013 v souladu s českými účetními předpisy.

Zdůraznění skutečností

Aniž bychom vydávali výrok s výhradou, upozorňujeme na bod 3.3 přílohy účetní závěrky. Z informací v něm uvedených vyplývá, že společnost dosáhla k 31.12.2013 ztráty ve výši 382 tis. Kč a její vlastní zdroje dosáhly záporné hodnoty - 38. tis. Kč. Tyto skutečnosti spolu s dalšími informacemi uvedenými v bodě 3.3 přílohy účetní závěrky ukazují na nejistotu, která by mohla zpochybnit schopnost společnosti nepřetržitě trvat.

V Brně 19. 2. 2014

Ing. Jiří Škampa
Ing. Jiří Škampa
auditor č. 1450
SKAMPA a spol., s.r.o.
č. územní 202

SKAMPA a spol., s.r.o. zapsaná a koncovou studií v Brně v ulici C, vložka č. 4099, se sídlem v Brně,
Pulchrova 8a, IČ 44862289, č. územní KA ČR 202

Ing. Jiří Škampa, autorizovaný auditor, č. evidenční KA ČR 1450